

Συνέντευξη Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης κ. Στέργιου Πιτσιόρλα στην εφημερίδα ΝΕΑ ΣΕΛΙΔΑ και το δημοσιογράφο Φοίβο Κλαυδιανό

Σε ποιους τομείς αναμένετε το μεγάλο κύμα επενδύσεων στο οποίο συχνά αναφέρονται κυβερνητικά στελέχη;

Απάντηση: Σε τουρισμό, ενέργεια, μεταφορές, αγροτοδιατροφή, ορυκτό πλούτο, υγεία, παραγωγή φαρμάκων, νέες τεχνολογίες, ναυπηγοεπισκευή και πολλές μορφές βιομηχανικής παραγωγής. Σε όλους, σχεδόν, τους τομείς υπάρχουν σήμερα δυνατότητες.

Το μεγάλο ερώτημα είναι πώς μπορούμε να αξιοποιήσουμε αυτές τις δυνατότητες. Και εδώ βρίσκεται η αφετηρία της μεγάλης πολιτικής και ιδεολογικής συζήτησης που πρέπει να ανοίξει με πρωτοβουλία της κυβέρνησης. Η αντιπολίτευση θέλει να μας καθηλώσει στο πρώτο εξάμηνο του 2015. Εμείς πρέπει να ανοίξουμε την συζήτηση για το «αύριο» της ελληνικής κοινωνίας και να γυρίσουμε την πλάτη στα φαντάσματα του παρελθόντος χαρίζοντάς τα στους κυνηγούς φαντασμάτων.

Υπάρχουν νέες επενδύσεις στα σκαριά;

Απάντηση: Πολύ πρόσφατα, για παράδειγμα, ενημερώθηκα για την απόφαση μεγάλου Ομίλου να εγκαταστήσει στη Βόρεια Ελλάδα μια μεγάλη μονάδα καπνοβιομηχανίας, όπως και για την απόφαση άλλου Ομίλου να επενδύσει στην αξιοποίηση τόσο της κλωστικής, όσο και της φαρμακευτικής κάνναβης.

Ποιος θα είναι ο ρόλος του κράτους σε αυτή τη διαδικασία;

Απάντηση: Το σωστό ερώτημα είναι «ποιο κράτος και προς ποια κατεύθυνση;». Το κράτος δεν είναι ένα ουδέτερο εργαλείο που το χρησιμοποιείς όπως θέλεις. Στο κράτος πάντα συμπυκνώνονται κοινωνικοί και πολιτικοί-ιδεολογικοί συσχετισμοί. Εάν λοιπόν θέλουμε να αλλάξουμε την κατεύθυνση της οικονομίας και της κοινωνίας, πρέπει ως κυβέρνηση να μετασχηματίσουμε το σύστημα αντιλήψεων πάνω στο οποίο οικοδομήθηκε το κράτος που παραλάβαμε από τη ΝΔ και το ΠΑΣΟΚ και στο οποίο βρίσκεται η βάση της κρίσης που αντιμετωπίζει η χώρα.

Η Ελλάδα λοιπόν πρέπει να οικοδομήσει μια οικονομία εξωστρεφή, που να μπορεί να αντέξει στο διεθνή ανταγωνισμό και να παρακολουθήσει τις διαφαινόμενες διαδικασίες ταχύτερης και βαθύτερης ενσωμάτωσης της Ευρωζώνης που διαφαίνονται, να παράγει προϊόντα υψηλής ποιότητας και αξίας, να ενσωματώνει τη γνώση, να στηρίζεται στο ανθρώπινο δυναμικό και να δημιουργεί σταθερές θέσεις εργασίας. Αυτή η κατεύθυνση απαιτεί αλλαγή κουλτούρας δεκαετιών και προϋποθέτει άλλο κράτος από το σημερινό.

Έχετε μιλήσει για αντίληψη κρατισμού στον ΣΥΡΙΖΑ και στην ελληνική κοινωνία, μολονότι στη χώρα μας έχουμε προχωρήσει πολύ σε ιδιωτικοποιήσεις, ειδικά σε στρατηγικούς τομείς. Γιατί επιμένετε;

Απάντηση: Η πορεία της Ελλάδας είναι διαφορετική από αυτήν των άλλων Ευρωπαϊκών χωρών. Εγώ θεωρώ ότι αυτό που ονομάζουμε δημόσιο τομέα της Οικονομίας έχει τεράστια προβλήματα. Όμως αυτά τα προβλήματα ήταν αποτέλεσμα της ιδεολογικοπολιτικής βάσης συγκρότησης του Ελληνικού Κράτους μετά το 1950. Μου είναι δε αδιανόητο πώς είναι δυνατόν να υπάρχει από την πλευρά της Αριστεράς έστω και ανοχή σε αυτές τις δομές.

Πιστεύω λοιπόν ότι πρέπει να περάσουμε σε μια φάση όπου το βάρος θα πέσει στην παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας. Για αυτόν τον σκοπό, αυτός ο δημόσιος τομέας είναι τροχοπέδη. Βεβαίως, δεν μπορεί να φτάσουμε στο σημείο να μην υπάρχει κοινωνικός έλεγχος σε κρίσιμους τομείς δημοσίου συμφέροντος. Όμως είναι άλλο αυτό και άλλο η διατήρηση των αποτελεσμάτων πελατειακών πολιτικών δεκαετιών.

Άλλο δημόσιο συμφέρον και άλλο έλεγχος των κρίσιμων τομέων της οικονομίας από συστήματα δυνάμεων που υπερασπίζονται την αναπαραγωγή κόντρα στα προφανή συμφέροντα της κοινωνίας. Πρέπει, λοιπόν, να βρούμε μια ισορροπία και κυρίως πρέπει να φτάσουμε μέσα από πολλές μεταρρυθμίσεις στο σημείο όπου ο δημόσιος έλεγχος θα ταυτίζεται με το δημόσιο συμφέρον.

Οι ιδιωτικοποιήσεις που περιλαμβάνονται στο τρίτο πρόγραμμα μπορούν να δημιουργήσουν πρόβλημα στην κυβέρνηση;

Απάντηση: Το πρόγραμμα των ιδιωτικοποιήσεων που περιλαμβάνεται στη συμφωνία με τους θεσμούς είναι πολύ συγκεκριμένο. Νομίζω ότι δεν πρέπει να δώσουμε κανένα πρόσχημα σε όσους θα θέλουν να δυσκολέψουν την προσπάθεια της χώρας να βγει από την επιτήρηση και τον φαύλο κύκλο των υφεσιακών μέτρων και άρα δεν πρέπει να επαναλάβουμε μάχες οπισθοφυλακών χωρίς νόημα.

Οι επενδυτές ζητούν πολλές φορές ειδική μεταχείριση έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος και των μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς. Σας προβληματίζει αυτό;

Απάντηση: Η προστασία του περιβάλλοντος και η ανάδειξη και προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς μπορεί να αποτελέσουν μεγάλα πεδία αναπτυξιακών πολιτικών. Επί δεκαετίες παρακολουθούμε να συντελούνται εγκλήματα, ενώ υποτίθεται ότι έχουμε πάρα πολύ αυστηρούς κανόνες. Τελικά, οι πολύ αυστηροί κανόνες είναι για να ταλαιπωρούν μόνο όσους θέλουν να τα σεβαστούν, ενώ την ίδια ώρα χιλιάδες παράθυρα οδηγούν στα αποτελέσματα που όλοι ζούμε καθημερινά. Σε αντίθεση με την τεράστια έως σήμερα υποκρισία, η διαχείριση και ενσωμάτωση απορριμμάτων, υδάτινων πόρων, δασών, θαλασσών και μνημείων στις ζώσες διαδικασίες οικονομικής και κοινωνικής εξέλιξης μπορούν και πρέπει να μετατραπούν σε μεγάλους τομείς ανάπτυξης, κινητοποιώντας πόρους, πανεπιστήμια, παραγωγικές δυνάμεις και μετατρέποντας τα σε συγκριτικά πλεονεκτήματα.

Πρέπει να τεθούν κριτήρια για την επιλογή επενδύσεων; Αυτό επισημαινόταν στην πρόσφατη εισήγηση Τζανακόπουλου-Τσακαλώτου στα όργανα του ΣΥΡΙΖΑ...

Απάντηση: Προφανώς. Οι πολιτικοί μας αντίπαλοι προσπαθούν να παρουσιάσουν την Αριστερά ως μια δύναμη που δεν έχει σχέση με την ανάπτυξη και ότι κυριαρχείται από ιδεοληψίες. Σε ό,τι αφορά την Ελλάδα αυτό αποτελεί μια τεράστια ιστορική διαστρέβλωση και θα μπορούσα να αντιστρέψω την κατηγορία περί ιδεοληψιών. Στο μαρτυρολόγιο της Ελληνικής Αριστεράς υπάρχει το όνομα του Δημήτρη Μπάτση (σ.σ. εκτελέστηκε το 1952 δίπλα στον Νίκο Μπελογιάννη) και χωρίς υπερβολή τα ζητήματα που έθεσε με το βιβλίο του «Η βαριά βιομηχανία στην Ελλάδα» είναι ως σήμερα επίκαιρα. Και επί αυτών των διλημμάτων επικράτησαν λανθασμένες ιδεολογικές απαντήσεις, και θα μπορούσα να πω ιδεοληψίες.

Η ιδιομορφία της μεταπολεμικής εξέλιξης στην Ελλάδα δίνει σε μια συνειδητοποιημένη Αριστερά το ιστορικό προνόμιο να γίνει η δύναμη της δημιουργικής εργασίας, της γνώσης και της υγιούς επιχειρηματικότητας και να θεμελιώσει ένα νέο αναπτυξιακό πρότυπο σε αντίθεση με τις στρεβλώσεις που

οδήγησαν τη χώρα στη χρεωκοπία. Η ύπαρξη αυτών των δυνάμεων σήμερα είναι ορατή. Χρειάζεται η πολιτική δύναμη που θα τις εκφράσει στη βάση ενός συγκροτημένου σχεδίου, η οποία μπορεί να είναι ο ΣΥΡΙΖΑ, υπερνικώντας διασταγμούς, ταλαντεύσεις και προχειρότητες που δεν εντάσσονται σε συγκροτημένη στρατηγική.

Τα περιφερειακά συνέδρια για την παραγωγική ανασυγκρότηση μπορούν να βοηθήσουν σε αυτή την κατεύθυνση;

Απάντηση: Είναι ακριβώς η διαδικασία που έχει ανάγκη η χώρα. Η συζήτηση σε κάθε Περιφέρεια, τόσο για την περιφερειακή όσο και για την συνολική αναπτυξιακή στρατηγική, είναι και αναγκαία και ώριμη. Αυτό που είναι το εξαιρετικά ελπιδοφόρο είναι ότι μέσα από τη διαδικασία των περιφερειακών συνεδρίων προκύπτει ανάγλυφα η εικόνα για την οποία μίλησα πριν. Διαφαίνονται οι δυνάμεις που μπορεί να αλλάξουν την πορεία και τη μοίρα της χώρας.

Το ζήτημα είναι ποιος θα τις εκφράσει. Και από αυτή την άποψη είναι χαρακτηριστική η ανακοίνωση της ΝΔ πριν από το Περιφερειακό Συνέδριο Στερεάς Ελλάδος. Η ΝΔ, παρά τα όσα λέει, διαισθάνεται ότι εάν ο ΣΥΡΙΖΑ γίνει ο συνομιλητής των ζωντανών δυνάμεων που αυτή τη στιγμή αναδεικνύονται, τότε θα χάσει πλήρως το παιχνίδι και θα μείνει να συνομιλεί με ό,τι η θετική δύναμη της χώρας θα αφήνει στο περιθώριο.

Είχατε ταχθεί υπέρ της σταδιακής ωρίμανσης του ΣΥΡΙΖΑ; Σε τι συνίσταται αυτή η ωρίμανση;

Απάντηση: Η δημιουργία του ΣΥΡΙΖΑ υπήρξε καρπός της συνάντησης ενός τμήματος της ιστορικής ελληνικής Αριστεράς με τα κινήματα κατά της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης. Ήταν μια σωστή επιλογή ως απεδείχθη ότι στηρίχθηκε σε σωστή διάγνωση ως προς τις συνέπειες της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης.

Σήμερα, ο ΣΥΡΙΖΑ, ως κυβέρνηση μια χώρας που μετέχει στο σκληρό πυρήνα της ΕΕ και που βιώνει την κρίση που βιώνει, πρέπει να ανταποκριθεί σε πολύ σύνθετα ζητήματα. Η εύκολη λύση θα ήταν η φυγή στην αντιπολίτευση. Η υπεύθυνη στάση είναι με ρεαλισμό να προσπαθήσει, τόσο στην αντιμετώπιση της κρίσης όσο και συμμετέχοντας στις ευρωπαϊκές διαδικασίες, να διατηρήσει την ουσία της κριτικής του στη νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση και να τη μετατρέψει σε στοιχεία ρεαλιστικής πολιτικής, όπου αυτό είναι σήμερα δυνατόν. Προφανώς, αναζητώντας την ισορροπία κάνει λάθη. Όμως, έχει το πλεονέκτημα ότι είναι υποψιασμένος για τα αδιέξοδα και τις μεγάλες κοινωνικές συνέπειες της σύγχρονης οικονομικής εξέλιξης. Ωρίμανση, λοιπόν, θεωρώ το να προσπαθήσει να βρει καταρχήν τα περιθώρια δίκαιης ανάπτυξης που έχει η Ελληνική Οικονομία και κοινωνία και να τα αξιοποιήσει κάνοντας όλες τις αλλαγές που είναι προς τούτο αναγκαίες. Ωρίμανση θεωρώ το να συμμετέχουμε ενεργά στην Ευρωπαϊκή διαδικασία προσπαθώντας με σωστές συμμαχίες να επηρεάσουμε την εξέλιξη της ΕΕ, με τρόπο που οι ευρωπαϊκοί λαοί να μην συνθλιβούν στο πλαίσιο του ανελέητου διεθνούς ανταγωνισμού.

Υπήρξατε για χρόνια κεντρικό στέλεχος του Συνασπισμού και στηρίζατε το εγχείρημα του ΣΥΡΙΖΑ. Μήπως ελοχέυει ο κίνδυνος να εξαντληθεί το κόμμα σε μια μανατζερίστικη διαχείριση της πολύ δύσκολης κατάστασης;

Απάντηση: Όντως, ο ΣΥΡΙΖΑ θα αποτύχει εάν θελήσει απλώς να διαχειριστεί τα πράγματα. Αντιθέτως, θα επιτύχει εάν πολεμήσει τη στρατηγική ρήξης με το μοντέλο ανάπτυξης που παρέλαβε και διαμορφώσει ένα νέο σχέδιο για την οικονομία, την κοινωνία, τη χώρα. Εγώ υποστηρίζω το δεύτερο. Βεβαίως με την απαραίτητη

διευκρίνιση ότι στρατηγική ρήξης με ένα ολόκληρο σύστημα αντιλήψεων και ένα ολόκληρο οικοδόμημα δομών, συμφερόντων, αλληλεξαρτήσεων δεν σημαίνει ούτε σπάσιμο βιτρινών, ούτε επαναστατικές κορώνες. Στην παράδοση της Αριστεράς που εγώ βίωσα ούτε ο λαϊκισμός ούτε ο αριστερισμός έχουν θέση.

Τελικά τι είναι ή τι πρέπει να είναι ο ΣΥΡΙΖΑ; Κόμμα της ριζοσπαστικής Αριστεράς ή κάτι άλλο;

Απάντηση: Σε όλες τις ιστορικές στιγμές που η ελληνική Αριστερά μπόρεσε να συνδεθεί με την πλειοψηφία της κοινωνίας και να παίξει έναν καθοριστικό ρόλο ήταν οι στιγμές που μπόρεσε να ταιριάζει το εθνικό και το ταξικό συμφέρον. Σήμερα είναι κατ' εξοχήν μια στιγμή που αυτό είναι το ζητούμενο. Σε αυτό πρέπει να ανταποκριθεί ο ΣΥΡΙΖΑ εκφράζοντας με σύγχρονο τρόπο την Αριστερά χωρίς επίθετα και προσδιορισμούς.

Έπειτα από δύομισι χρόνια στην κυβέρνηση, βλέπουμε τους περισσότερους από αυτούς που καλούσαν τον ΣΥΡΙΖΑ να συμβιβαστεί, να βρίσκονται σε πλήρη και οξύτατη αντιπαράθεση μαζί του...

Απάντηση: Ο ΣΥΡΙΖΑ χωρίς να το συνειδητοποιεί θα πετύχει μόνο ως δύναμη αλλαγής όλων όσα κληρονόμησε αναλαμβάνοντας την εξουσία. Αυτό εκ των πραγμάτων κάνει ευκολότερη τη σύγκρουση του με τις παραδοσιακές πολιτικές δυνάμεις από ότι τη συνεργασία. Βεβαίως, υπήρξαν και αχρείαστα λάθη χειρισμών που συγκαλύπτουν αυτή την ουσία και διευκολύνουν όσους θέλουν να τον εμφανίσουν σαν ένα κόμμα ανεργάτιστο.

Πιστεύετε ότι, μετά το τέλος της επιτροπείας, η κυβερνητική συνεργασία με κάποιο κόμμα της Κεντροαριστεράς θα μπορούσε να δημιουργήσει μεγαλύτερη δυναμική στον ΣΥΡΙΖΑ για προοδευτικές μεταρρυθμίσεις;

Απάντηση: Δίνω μεγάλη σημασία στο διάλογο με τα κόμματα των ιστορικών προοδευτικών χώρων και στην πολιτική συμμαχιών. Όμως, σήμερα, δίνω πολύ μεγαλύτερη σημασία στο διάλογο με τις κοινωνικές δυνάμεις που στην περίοδο της κρίσης δείχνουν το διαφορετικό δρόμο που πρέπει να ακολουθήσει η Ελλάδα. Εάν μπορέσουν τα δύο να συνδυαστούν, προφανώς θα ήταν το άριστο. Νομίζω όμως ότι ο ΣΥΡΙΖΑ σήμερα πρέπει να θέσει ως προτεραιότητα την έκφραση αυτών των κοινωνικών δυνάμεων. Εάν πετύχει αυτόν το στόχο, τότε βεβαίως θα πρέπει να ανοίξει και τη συζήτηση των πιθανών πολιτικών συμμαχιών.

Ωστόσο, βλέπουμε τα οργανωμένα σχήματα της Κεντροαριστεράς να κλιμακώνουν την πολεμική τους...

Απάντηση: Το θεωρώ απολύτως φυσιολογικό από τη μεριά τους. Δεν νομίζω όμως ότι αυτή η στάση πρέπει να επηρεάσει το ΣΥΡΙΖΑ. Η Δημοκρατία είναι ανταγωνιστικό πολίτευμα. Αυτό που τελικά κρίνει τα πράγματα όμως είναι ποιες κοινωνικές δυνάμεις εκφράζει ο καθένας και ποιος έχει να προτείνει ένα σχέδιο που να απαντάει στις ανάγκες της κοινωνίας και να δημιουργεί ελπίδα.